# Statut

# Stowarzyszenia na Rzecz Młodzieży oraz Osób Dorosłych ze Spektrum Autyzmu "SOLIS DOMUM"

## Rozdział I

## POSTANOWIENIA OGÓLNE

### § 1

Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży oraz Osób Dorosłych ze Spektrum Autyzmu oraz Niepełnosprawnościami Sprzężonymi „SOLIS DOMUM" zwane dalej Stowarzyszeniem, działa na podstawie Ustawy Prawo o stowarzyszeniach oraz postanowień niniejszego statutu.

### § 2

1. Terenem działania Stowarzyszenia jest Rzeczpospolita Polska ze szczególnym uwzględnieniem Miasta Rzeszów i województwa podkarpackiego.

2. Dla realizacji celów statutowych Stowarzyszenie może prowadzić działania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Stowarzyszenie może używać nazwy skróconej Stowarzyszenie SOLIS DOMUM.

### § 3

Siedzibą Stowarzyszenia jest miasto Rzeszów.

### § 4

1. Stowarzyszenie posiada osobowość prawną. Powołane jest na czas nieokreślony.
2. Dla realizacji swoich celów Stowarzyszenie może powoływać oddziały i przedstawicielstwa w kraju i za granicą.

### § 5

Stowarzyszenie współpracuje z krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami. Może pozostawać członkiem tych organizacji na zasadach pełnej autonomii. O przystąpieniu do organizacji, o których mowa w zdaniach poprzedzających, decyduje Zarząd Stowarzyszenia.

### § 6

Stowarzyszenie opiera swoją działalność na pracy społecznej członków. Do prowadzenia swoich działań może zatrudniać pracowników oraz powoływać biura.

## Rozdział II

## CELE I SPOSOBY DZIAŁANIA

### § 7

1. Celem działalności Stowarzyszenia jest:

1) realizowanie programu kompleksowej pomocy młodzieży oraz osobom dorosłym ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi. opartego na doprowadzeniu do powstania i prowadzeniu społeczności wspomaganych mieszkań lub domów stałego pobytu przeznaczonych dla dorosłych osób ze spektrum autyzmu;

2) realizowanie programu budowy społeczności wspomaganych mieszkań lub domów poprzez organizację całości procesu powstawania oraz prowadzenia operacyjnego i funkcjonalnego społeczności mieszkań i domów wspomaganych w celu zapobieżenia wykluczeniu społecznemu i zawodowemu młodzieży oraz osób dorosłych ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi, przy czym przez osoby niepełnosprawne w niniejszym Statucie należy rozumieć osoby zagrożone niepełnosprawnością i osoby niepełnosprawne, posiadające stosowne orzeczenie stwierdzające niepełnosprawność, w tym w szczególności ze spektrum autyzmu – całościowymi zaburzeniami rozwoju oraz sprzężonymi niepełnosprawnościami;

3) wspieranie rodzin osób niepełnosprawnych wymienionych w pkt 1-2;

4) działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej niepełnosprawnych osób ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi zagrożonych wykluczeniem społecznym;

5) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;

6) promocja i organizacja wolontariatu.

2. Program ten jest statutową działalnością stowarzyszenia.

3. Działalność określona w ust. 1 jest prowadzona również na rzecz członków stowarzyszenia, sprawujących opiekę na dziećmi, które w przyszłości mają być beneficjentami programu Stowarzyszenia.

**§ 8**

1. Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:
   1) Współpracę z instytucjami państwowymi i organizacjami pozarządowymi, działającymi w zakresie objętym celami Stowarzyszenia, oraz współpracę krajową i zagraniczną z instytucjami i osobami fizycznymi, wykazującymi zainteresowanie celami Stowarzyszenia.
   2) Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej upowszechnianiu wiedzy o metodach i formach pomocy osobom niepełnosprawnym ze spektrum autyzmu oraz celach Stowarzyszenia;
   3) Prowadzenie we współpracy z innymi organizacjami szkoleń oraz wykładów dla rodziców osób ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi;
   4) Pozyskiwanie funduszy na działalność Stowarzyszenia, w tym również w formach przedstawionych w § 29;
   5) Prowadzenie zbiórek publicznych;
   6) organizowanie warsztatów twórczych dla dzieci i młodzieży, szczególnie zajęć plastycznych, muzycznych, teatralnych oraz filmowych,
   7) propagowanie i organizowanie wymiany międzykulturowej, w szczególności poprzez organizację wyjazdów, warsztatów, prelekcji,
   8) organizowanie konferencji, seminariów, szkoleń i wykładów,

9) organizowanie imprez kulturalnych,
10) wydawanie książek, czasopism, broszur związanych z celami Stowarzyszenia,
11) finansowe, rzeczowe, informacyjne wspieranie rodzin osób niepełnosprawnych ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi..

2. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą wyłącznie jako dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego a dochód z niej (nadwyżka przychodów nad kosztami) przeznaczany jest na działalność pożytku publicznego. O rozpoczęciu oraz zakresie prowadzenia działalności gospodarczej przez Stowarzyszenie decyzję podejmie Zarząd Stowarzyszenia. Po podjęciu uchwały przez Zarząd o rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej przez Stowarzyszenie, Zarząd zobowiązany będzie złożyć wniosek o wpis stowarzyszenia do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

3. W formie statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego stowarzyszenie może prowadzić działalność w zakresie:

1) wydawania książek (PKD 58.11.Z),
2) wydawania gazet (PKD 58.13.Z),
3) wydawania czasopism i pozostałych periodyków, a także w zakresie pozostałej działalności wydawniczej (PKD 58.14.Z., PKD 58.19.Z),
4) robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (PKD 41.20.Z);
5) działalności związanej z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi (PKD 59.1);
6) edukacji (PKD 85);
7) pozostałej działalności w zakresie opieki zdrowotnej (PKD 86.9);
8) pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany (PKD 49.39.Z),
9) pomoc społeczna z zakwaterowaniem zapewniająca opiekę pielęgniarską (PKD 87.10.Z),
10) pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi (PKD 87.20.Z),
11) pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych (PKD 87.30.Z),
12) pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem (PKD 87.90.Z)
13) pozostałej pomocy społecznej bez zakwaterowania, gdzie indziej niesklasyfikowanej (PKD 88.99);
14) pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna (PKD 93.29.Z).
15) działalności organizacji członkowskich (PKD 94.9),

16) organizowania i finansowania imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych (PKD 93.19.Z).

4. W formie statutowej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego stowarzyszenie może prowadzić działalność w zakresie:

1) działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników (PKD 78.10.Z),
2) pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników (PKD 78.30.Z),
3) działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów (PKD 82..30.Z),
4) pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych (PKD 88.10.Z).

**§ 9**

Stowarzyszenie może w inny prawnie dozwolony sposób wspierać działania osób fizycznych i prawnych, które realizują cele i zadania określone w Statucie Stowarzyszenia.

## Rozdział III

## CZŁONKOWIE, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

**§ 10**

1. Członkami Stowarzyszenia mogą być osoby fizyczne i prawne. Osoba prawna może być jedynie członkiem wspierającym Stowarzyszenia.

2. Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na:

1) zwyczajnych,
2) wspierających,
3) honorowych.

**§ 11**

1. Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może zostać każdy obywatel polski posiadający pełną zdolność do czynności prawnych i niepozbawiony praw publicznych oraz cudzoziemiec bez względu na miejsce zamieszkania, pod warunkiem ukończenia 16 lat, zaangażowania w prace dla dobra młodzieży oraz osób dorosłych ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi, który złoży pisemną deklarację i rekomendację dwóch członków Stowarzyszenia.

2. Małoletni poniżej 16 lat mogą, za zgodą przedstawicieli ustawowych, należeć do Stowarzyszenia, bez prawa udziału w głosowaniu na Walnych Zebraniach Członków oraz bez korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego do władz Stowarzyszenia.

3. Członkiem Stowarzyszenia staje się na wniosek osoby zainteresowanej po podjęciu uchwały przez Zarząd.

4. W przypadku, gdy Zarząd nie podejmie uchwały lub decyzja Zarządu będzie negatywna, osobie zainteresowanej przysługuje odwołanie do Walnego Zebrania Członków. Odwołanie rozpatrywane jest na najbliższym Walnym Zebraniu Członków.

§ 12

1. Członkiem wspierającym Stowarzyszenia może zostać osoba fizyczna i prawna deklarująca pomoc finansową, rzeczową lub merytoryczną w realizacji celów Stowarzyszenia.

2. Członkiem wspierającym staje się po złożeniu pisemnej deklaracji na podstawie uchwały Zarządu.

§ 13

1. Członkiem honorowym Stowarzyszenia może być osoba fizyczna, która wniosła wybitny wkład w działalność i rozwój Stowarzyszenia.

2. Członkiem honorowym staje się po przyjęciu uchwały przez Walne Zebranie na wniosek Zarządu albo co najmniej 5 członków Stowarzyszenia.

§ 14

1. Członkowie wspierający i honorowi nie posiadają biernego oraz czynnego prawa wyborczego, mogą jednak brać udział z głosem doradczym w statutowych władzach Stowarzyszenia, poza tym posiadają takie prawa jak członkowie zwyczajni.

2. Członek wspierający ma obowiązek wywiązywania się z zadeklarowanych świadczeń, przestrzegania statutu oraz uchwał władz Stowarzyszenia.

3. Członkowie honorowi są zwolnieni ze składek członkowskich.

§ 15

Członkowie zwyczajni Stowarzyszenia mają prawo:

1) działania w ramach i na rzecz Stowarzyszenia;

2) wybierania władz Stowarzyszenia i kandydowania w wyborach do władz Stowarzyszenia;

3) zabierania głosu, w tym głosu stanowiącego w trakcie Walnego Zebrania Członków;

4) składania wniosków dotyczących działalności Stowarzyszenia do jego władz.

5) korzystania z dorobku i wszelkich form działalności Stowarzyszenia,

6) udziału w zebraniach, wykładach oraz imprezach organizowanych przez Stowarzyszenie,

§ 16

Członkowie zwyczajni Stowarzyszenia mają obowiązek:

1) brania udziału w działalności Stowarzyszenia i w realizacji jego celów,

2) uczestniczenia w walnych zebraniach członków,

3) przestrzegania Statutu i uchwał władz Stowarzyszenia.

4) regularnego opłacania składek.

§ 17

1. Członkostwo w Stowarzyszeniu ustaje na skutek:

1) dobrowolnej rezygnacji pisemnej z przynależności do Stowarzyszenia złożonej na ręce Zarządu,

2) wykluczenia przez Zarząd:

- z powodu nieusprawiedliwionego zalegania z opłatą składek członkowskich lub innych zobowiązań, przez okres przekraczający dziewięć miesięcy z momentem podjęcia uchwały przez Zarząd;

- w wyniku naruszenia statutu, działania na szkodę Stowarzyszenia, w tym dóbr osobistych Stowarzyszenia, naruszenia ogólnie przyjętych zasad współżycia społecznego lub innych działań, które nie dają się pogodzić z członkostwem w Stowarzyszeniu - utrata członkostwa następuje z momentem podjęcia uchwały przez Walne Zebranie Członków.

- ze względu na brak przejawów aktywnej działalności na rzecz Stowarzyszenia.

3) utraty praw obywatelskich na mocy prawomocnego wyroku sądu,

4) śmierci członka lub utraty osobowości prawnej przez członka wspierającego.

2. Od uchwały Zarządu w sprawie pozbawienia członkostwa w Stowarzyszeniu przysługuje odwołanie do Walnego Zebrania Członków w terminie 14 dni od daty doręczenia stosownej uchwały. Odwołanie jest rozpatrywane na najbliższym Walnym Zebraniu Członków. Uchwała Walnego Zebrania jest ostateczna.

## Rozdział IV

## WŁADZE STOWARZYSZENIA

### § 18

Władzami Stowarzyszenia są:

1) Walne Zebranie Członków;

2) Zarząd;

3) Komisja Rewizyjna.

### § 19

1. Władze Stowarzyszenia wybierane są przez Walne Zebranie Członków w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów. Walne Zebranie może zdecydować o przeprowadzeniu głosowania tajnego.

2. W razie, gdy skład władz Stowarzyszenia ulegnie zmniejszeniu w czasie trwania kadencji, uzupełnienie ich składu może nastąpić w drodze kooptacji, której dokonują pozostali członkowie organu, który uległ zmniejszeniu. W trybie tym można powołać nie więcej niż połowę składu organu.

3. Członkiem Zarządu ani Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia nie może być ponadto osoba, która była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione z winy umyślnej.

§ 20

1. Uchwały wszystkich władz Stowarzyszenia zapadają w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania w pierwszym terminie, w drugim terminie bez względu na liczbę obecnych członków, chyba, że dalsze postanowienia statutu stanowią inaczej.

2. Posiedzenia władz Stowarzyszenia mogą odbywać się w całości lub częściowo przy wykorzystaniu środków komunikacji na odległość w czasie rzeczywistym.

3. Każdy członek danej władzy Stowarzyszenia może poddać pod głosowanie projekt uchwały.

4. Uchwały władz Stowarzyszenia mogą być podejmowane w trybie obiegowym.

5. Jeżeli członkowie władzy stowarzyszenia wyrazili na to zgodę w formie dokumentowej, głosowanie w trybie obiegowym może odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.

§ 21

Kadencja wszystkich wybieralnych władz Stowarzyszenia trwa 5 lat.

**Walne Zebranie Członków**

§ 22

1. Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków.

2. Walne Zebranie może być zwyczajne i nadzwyczajne.

3. Zwyczajne Walne Zebrania zwołuje Zarząd raz w roku, jako sprawozdawcze, i co pięć lat, jako sprawozdawczo-wyborcze, zawiadamiając członków o jego terminie, miejscu i proponowanym porządku obrad co najmniej na 14 dni przed terminem Walnego Zebrania. Jeśli na zebraniu nie ma wymaganego kworum, zwołuje się zebranie w drugim terminie nie później niż w ciągu miesiąca od dnia zwołania Walnego Zebrania Członków.

4. Walne Zebranie obraduje wg uchwalonego przez siebie regulaminu obrad.

5. Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Zarząd:

1) z własnej inicjatywy,

2) na żądanie członków Komisji Rewizyjnej,

3) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków zwyczajnych Stowarzyszenia.

6. Nadzwyczajne Walne Zebranie powinno zostać zwołane przed upływem 21 dni od daty zgłoszenia wniosku lub żądania i obradować nad sprawami, dla których zostało zwołane.

§ 23

Do kompetencji Walnego Zebrania należy:

1) określenie głównych kierunków działania i rozwoju Stowarzyszenia,
2) uchwalanie zmian statutu,
3) wybór i odwoływanie wszystkich władz Stowarzyszenia,

4) udzielanie Zarządowi absolutorium na wniosek Komisji Rewizyjnej,
5) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań władz Stowarzyszenia,
6) rozpatrywanie odwoływań od uchwał Zarządu,
7) podejmowanie uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia i przeznaczeniu jego majątku,
8) podejmowanie uchwał w sprawie nadania członkostwa honorowego.

**Zarząd**

**§ 24**

1. Zarząd jest powołany do kierowania całą działalnością Stowarzyszenia zgodnie z uchwałami Walnego Zebrania Członków, a także reprezentuje Stowarzyszenie na zewnątrz.

2. Zarząd składa się z od 2 do 3 osób, w tym Prezesa wybieranego na pierwszym posiedzeniu zarządu przez jego członków.

3. Członkowie Zarządu mogą otrzymywać wynagrodzenie za pełnione funkcje.

4. Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes.

5. Zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub za pośrednictwem poczty elektronicznej, jeżeli wszyscy członkowie Zarządu zostali powiadomieni o treści projektu uchwały w terminie i w sposób umożliwiający im zapoznanie się z treścią projektu.

6. W umowach między stowarzyszeniem a członkiem zarządu oraz w sporach z nim stowarzyszenie reprezentuje członek organu kontroli wewnętrznej wskazany w uchwale tego organu lub pełnomocnik powołany uchwałą walnego zebrania członków (zebrania delegatów).

**§ 25**

Do kompetencji Zarządu należy:

1) kierowanie bieżącą pracą Stowarzyszenia,
2) realizowanie uchwał Walnego Zebrania,
3) zarządzanie majątkiem Stowarzyszenia,
4) planowanie i prowadzenie gospodarki finansowej,
5) reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
6) przyjmowanie i wykluczanie członków Stowarzyszenia,
7) zwoływanie Walnego Zebrania,
8) ustalanie wysokości składek członkowskich.

**Komisja Rewizyjna**

**§ 26**

1. Komisja Rewizyjna powołana jest do sprawowania kontroli nad działalnością Stowarzyszenia i jest niezależna od Zarządu.

2. Komisja Rewizyjna składa się od 2 do 3 osób, w tym Przewodniczącego wybieranego na pierwszym posiedzeniu komisji przez członków komisji.

3. Posiedzenia Komisji Rewizyjnej odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w roku. Posiedzenia Komisji zwołuje Przewodniczący.

4. Członek Komisji Rewizyjnej nie może być jednocześnie członkiem Zarządu. Członkowie Komisji nie mogą pozostawać z członkami Zarządu w stosunku do pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia.

§ 27

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

1) kontrola całokształtu działalności Stowarzyszenia,
2) ocena pracy Zarządu, w tym corocznych sprawozdań i bilansu,
3) składanie sprawozdań na Walnym Zebraniu Członków wraz z oceną działalności Stowarzyszenia i Zarządu Stowarzyszenia,
4) wnioskowanie do Walnego Zebrania Członków o udzielanie absolutorium Zarządowi,
5) wnioskowanie o odwołanie całego Zarządu w razie jego bezczynności lub bezczynnego członka Zarządu,
6) wnioskowanie o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków.
7) zwoływanie Walnego Zebrania Członków w razie nie zwołania Walnego Zebrania Członków przez Zarząd w określnym terminie.

**Rozdział V. Majątek i gospodarka finansowa**

§ 28

1. Źródłami majątku Stowarzyszenia są:

1) składki członkowskie,

2) darowizny, zapisy i spadki, środki pochodzące z ofiarności publicznej,

3) dotacje, subwencje, udziały, lokaty według zasad określonych w odrębnych przepisach.

4) dochody z majątku stowarzyszenia, dochody z własnej działalności

2. Stowarzyszenie prowadzi gospodarkę finansową zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3. Decyzje w sprawie nabywania, zbywania i obciążania majątku Stowarzyszenia podejmuje Zarząd.

4. Zabrania się:

1) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Stowarzyszenia w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy organizacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi",
2) przekazywać majątku stowarzyszenia na rzecz członków, członkom organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób nie będących członkami stowarzyszenia,
3) wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,

4) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie Stowarzyszenia, członkowie jego organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

**§ 29**

1. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Pierwszy rok obrotowy kończy się w dniu 31 grudnia 2023 roku.

**§ 30**

1. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą.
2. Decyzję o rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej przez Stowarzyszenie i jej zakresie podejmuje Zarząd, z zastrzeżeniem postanowień § 8 ust. 2 Statutu.
3. Dochód uzyskany z działalności gospodarczej Stowarzyszenia służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między członków Stowarzyszenia.
4. Funduszami i majątkiem Stowarzyszenia zarządza Zarząd.
5. Do nabywania, zbywania i obciążania majątku, nieruchomości oraz dysponowania środkami Stowarzyszenia upoważniony jest Zarząd.

**Sposób reprezentacji**

**§ 31**

Do składania oświadczeń woli w imieniu Stowarzyszenia, w tym w sprawach majątkowych, uprawnionych jest dwóch członków zarządu działających łącznie.

**Rozdział VI. Postanowienia końcowe**

**§ 32**

Uchwałę w sprawie zmiany statutu Stowarzyszenia podejmuje Walne Zebranie Członków zwykłą większością głosów, w obecności przynajmniej połowy członków uprawnionych do głosowania.

**§ 33**

1. Uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia podejmuje Walne Zebranie Członków zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania.
2. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia, Walne Zebranie Członków określa sposób jego likwidacji oraz przeznaczenia majątku Stowarzyszenia.

Statut przyjęto uchwałą w dniu 24 stycznia 2025 r.

Podpisano:

Jarosław Kocik – Prezes Zarządu .....

Bogdan Siciak – Wiceprezes Zarządu .....